

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

Utgiven i Helsingfors den 21 juni 2017

383/2017

Lag om ändring av fängelselagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i fängelselagen (767/2005) 8 kap. 5 § och 13 kap. 10 § 4 mom.,
av dem 13 kap. 10 § 4 mom. sådant det lyder i lag 393/2015,
ändras rubriken för 2 kap. 2 §, 2 a § och 10 § 1 mom., 4 kap. 11 § 1 mom., 7 kap. 7 §
3 mom., 8 kap. 14 § 1 mom., 9 kap. 3 §, 5 § 1 mom., 6–8 §, 9 § 2 mom. och 10 §, 12 kap.
11 § 2 mom., 19 kap. 11 § samt 20 kap. 1 § 1 mom. 7 och 9 punkten och 3 § 3 mom.,
av dem 2 kap. 2 a § och 4 kap. 11 § 1 mom. sådana de lyder i lag 33/2015, 2 kap. 10 §
1 mom. och 19 kap. 11 § sådana de lyder i lag 1640/2015, 7 kap. 7 § 3 mom., 8 kap. 14 §
1 mom., 9 kap. 5 § 1 mom. och 10 §, 12 kap. 11 § 2 mom. och 20 kap. 1 § 1 mom. 7 och
9 punkten och 3 § 3 mom. sådana de lyder i lag 393/2015, samt
fogas till 9 kap. nya 6 a och 8 a § och till 20 kap. 7 §, sådan den lyder i lag 393/2015,
ett nytt 2 mom. som följer:

2 kap.

Inledande av verkställighet

2 §

Inledande av verkställighet innan en dom vinner laga kraft

2 a §

Efterlysning

Brottpåföljdsmyndigheten får efterlysa den dömda för inledande av verkställigheten
om

- 1) den dömda inte påträffas och hans eller hennes vistelseort inte kan utredas,
- 2) den dömda inte iakttar en uppmaning som gäller hörande,
- 3) den dömda inte infinner sig i fängelset vid den utsatta anmälningstidpunkten,
- 4) den dömda uppenbart drar sig undan verkställigheten.

10 §

Beslutanderätt

Direktören för ett bedömningscentrum eller den tjänsteman som i arbetsordningen för-
ordnats till direktörens ställföreträdare beslutar om i 3 § avsett uppskov med fängelsestraff
och förvandlingsstraff för böter, i 4 § 1 och 2 mom. avsett uppskov med fängelsestraff och

i 6 § avsett återkallande av uppskov. En utmättingsman beslutar om uppskov med i 4 § 3 mom. avsett förvandlingsstraff för böter och om återkallande av sådant uppskov. När uppskov med verkställigheten ansöks på grund av hälsoskäl ska utlåtande begäras av Enheten för hälso- och sjukvård för fångar.

— — — — —

4 kap.

Ankomst till ett fängelse och placering i fängelset

11 §

Beslutanderätt

Beslut om planen för strafftiden, placeringen av en fånge i fängelse och tidpunkten för anmälan till fängelset samt om ersättning för resekostnaderna för en fånge som kommer till fängelset eller resekostnader som uppstår av hörande av en fånge fattas av direktören för ett bedömningscentrum, av en tjänsteman som i arbetsordningen förordnats till direktörens ställföreträdare, av en i brottspåföljdsregionens arbetsordning förordnad direktör för en byrå för samhällspåföljder eller av en tjänsteman som är ställföreträdare för direktören för en byrå för samhällspåföljder. Beslut om ersättning för resekostnaderna för en fånge som kommer till fängelset kan också fattas av någon annan i brottspåföljdsregionens arbetsordning förordnad tjänsteman vid ett bedömningscentrum eller en byrå för samhällspåföljder. En sysselsättningsansvarig eller en i fängelsets arbetsordning förordnad tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om ersättning för resekostnaderna för en fånge som frigges från fängelset och för i 3 § 2 mom. avsedda resekostnader.

— — — — —

7 kap.

Basvård och boende

7 §

Beslutanderätt

En sysselsättningsansvarig eller säkerhetsansvarig beslutar om avvikelser från den normala kosten. En sysselsättningsansvarig eller en i fängelsets arbetsordning förordnad tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om betalning av matpenning.

— — — — —

8 kap.

Sysselsättning

14 §

Beslutanderätt

Fängelsedirektören, en av direktören förordnad sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om placering enligt 4 §,

deltagande i sysselsättning utanför fängelset enligt 6 och 9 § samt om återkallande av tillstånd eller placering enligt 11 §.

9 kap.

Fångarnas egendom och inkomster

3 §

Innehav av pengar och andra betalningsmedel

I slutna fängelser har fångarna inte rätt att inneha pengar eller andra betalningsmedel som avses i 37 kap. 12 § i strafflagen. Fångarna kan dock ges ett av Brottspåföljdsmyndigheten godkänt betalkort till sitt förfogande. Pengar och andra betalningsmedel som innehas av en fånge ska tas för förvaring i fängelset, sättas in på det av Brottspåföljdsmyndigheten godkända betalkortet eller på fångens bekostnad sättas in på hans eller hennes bankkonto.

Fångarna i öppna anstalter har rätt att inneha pengar och andra betalningsmedel. Fångarna kan ges ett av Brottspåföljdsmyndigheten godkänt betalkort till sitt förfogande. Pengar och andra betalningsmedel som innehas av en fånge kan på fångens begäran tas för förvaring i fängelset, sättas in på det av Brottspåföljdsmyndigheten godkända betalkortet eller på fångens bekostnad sättas in på hans eller hennes bankkonto.

Fången ska varje månad ges ett utdrag ur bokföringen av hans eller hennes penningmedel.

5 §

Återlämnande av egendom

När en fånge frigges från fängelset, ska fångens pengar, andra betalningsmedel och egendom lämnas tillbaka till honom eller henne mot en underskrift i egendomsförteckningen. De penningmedel som finns på fångens betalkort ska sättas in på det bankkonto som fången uppgett. Om det inte är möjligt att sätta in penningmedlen på ett bankkonto, ska de ges till fången som kontanta pengar eller på något annat lämpligt sätt. Om fången inte undertecknar egendomsförteckningen, ska två tjänstemän vid Brottspåföljdsmyndigheten intyga riktigheten av förteckningen.

6 §

Brukspenning, sysselsättningspenning och lön

Brukspenning betalas till fångar för den tid som inräknas i den i 3 kap. 1, 3 och 7 § avsedda strafftiden med undantag för övervakad frihet på prov och villkorlig frihet. Till fångar kan utöver brukspenning betalas sysselsättningspenning eller lön.

Till fångar som deltar i arbete, utbildning eller någon annan sysselsättning som ordnas eller godkänns av fängelset betalas sysselsättningspenning för den tid fången deltar i sysselsättningen. Sysselsättningspenning betalas i tre olika kategorier enligt hur de mål som uppställs i planen för strafftiden för fången uppfyllts samt hur regelbundet och varaktigt deltagandet varit. De två högre kategorierna av sysselsättningspenning betalas i öppna anstalter och de två lägre kategorierna i slutna anstalter. Till fångar som deltar i sammansättnings- eller packningsarbete eller i annat med dessa jämförbart arbete kan utöver sysselsättningspenning betalas provision på grundval av mängden arbetsprestationer.

I stället för sysselsättningspenning betalas lön, om fången deltar i arbete i öppen anstalt för någon annans än Brottspåföljdsmyndighetens räkning. Lön betalas i två kategorier enligt hur krävande arbetet är samt enligt fångens personliga prestation.

Brukspenning, sysselsättningspenning och lön ska betalas in på fångens betalkort eller bankkonto minst en gång per månad.

6 a §

Ersättning för arbetsresekostnader

Ersättning för arbetsresekostnader betalas till fångar som deltar i arbete i öppna anstalter utanför fängelset för någon annans än Brottspåföljdsmyndighetens räkning. Kostnaderna ersätts enligt kostnaderna för användning av det billigaste allmänna fortskaffningsmedlet.

7 §

Innehållning på lön

Förskottsuppbörd av skatt och utmätning verkställs enligt lagstiftningen om dem.

8 §

Obetalda prestationer

Sysselsättningspenning kan helt eller delvis lämnas obetald, om betalningen inte är nödvändig på grund av det stöd som fången får för verksamheten av någon annan myndighet eller av någon annan härmed jämförbar orsak.

8 a §

Ändring av sysselsättningspenning eller lön

Utbetalning av sysselsättningspenning eller lön kan avslutas och sysselsättningspenningskategorin eller löneklassen kan ändras, om det i fångens deltagande i sysselsättning sker en förändring som leder till att förutsättningarna enligt 6 § förändras.

9 §

Beslutanderätt

— — — — —
Fängelsedirektören eller en av direktören förordnad säkerhetsansvarig beslutar om i 4 § 4 mom. avsett sändande av pengar eller betalningsmedel till någon utanför anstalten eller till en annan fånge. Fängelsedirektören eller en av direktören förordnad sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om betalning av brukspenning, sysselsättningspenning, lön och arbetsresekostnader, om att sysselsättningspenning lämnas obetald och om ändring av brukspenning och lön.
— — — — —

10 §

Närmare bestämmelser och föreskrifter

Närmare bestämmelser om egendom som fångarna får inneha, om användningen av pengar och andra betalningsmedel samt om grunderna för hur lön, sysselsättningspenning och brukspenning bestäms och om deras belopp utfärdas genom förordning av statsrådet.

Närmare föreskrifter om egenskaperna hos och om överlämnande och användning av det betalkort som ges i fångarnas besittning, om förvaring, sändande och förstöring av egendom, om egendomsförteckningen och om vilken egendom som ska upptecknas i den samt om betalning av provision som avses i 6 §, om provisionens belopp och om när systerhetsansvarig inte betalas ut meddelas av Brottsförjöljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet.

12 kap.

Brevväxling, telefonsamtal och elektronisk kommunikation

11 §

Beslutanderätt

En säkerhetsansvarig eller en av denne för uppgiften särskilt förordnad tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om läsning av brev, andra postförsändelser eller meddelanden med stöd av 2 § 1 mom., 8 § 1 mom. eller 9 b §, om utredning av avsändaren enligt 2 § 2 mom., om kopiering enligt 2 § 3 mom., om att underrätta fången om läsning enligt 2 a § 1 mom. samt om kvarhållande av försändelser eller meddelanden enligt 5 §. Ett meddelande får dock även lämnas för läsning till en sådan tjänsteman vid Brottsförjöljdsmyndigheten som har rätt att behandla uppgifter i säkerhetsregistret. Beslut om avlyssning och inspelning av telefonsamtal fattas av en säkerhetsansvarig.

19 kap.

Anmälningar och lämnande av upplysningar

11 §

Beslutanderätt

Fängelsedirektören eller en i arbetsordningen angiven säkerhetsansvarig eller sysselsättningsansvarig beslutar om anmälningar och lämnande av upplysningar enligt 1, 2, 4, 8 och 8 a §.

Fängelsedirektören eller en i arbetsordningen angiven säkerhetsansvarig eller sysselsättningsansvarig eller en tjänsteman i chefsuppgifter inom styrning eller övervakning beslutar om anmälningar enligt 5 § 1 mom. En verkställighetsansvarig eller en av verkställighetsdirektören förordnad annan tjänsteman vid verkställighetsenheten beslutar om anmälningar enligt 5 § 2 mom.

20 kap.

Ändringssökande

1 §

Beslut i vilka ändring får sökas

En fänge eller en dömd får begära omprövning av eller anföra besvär över Brottsförjöljdsmyndighetens beslut som gäller

7) förvägran att använda egna kläder enligt 7 kap. 2 § 3 mom., avvikelser från den normala kosten enligt 7 kap. 5 § 2 mom. eller utbetalning av matpenning enligt 7 kap. 5 § 3 mom.,

9) förvägran av innehav av egendom enligt 9 kap. 1 §, användning av pengar enligt 9 kap. 4 § 1, 2 eller 4 mom., utbetalning av brukspenning, sysselsättningspenning och lön enligt 9 kap. 6 §, ersättning för arbetsresekostnader enligt 9 kap. 6 a §, sysselsättningspenning som lämnas obetald enligt 9 kap. 8 § eller ändring av sysselsättningspenning eller lön enligt 9 kap. 8 a §,

3 §

Beslutanderätten i samband med omprövning och behandling av en omprövningsbegäran

I Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhets beslut om uppskov med villkorlig frigivning enligt 1 § 1 mom. 1 punkten, beslut om placering på en säkerhetsavdelning enligt 1 § 1 mom. 5 punkten, beslut om tillstånd till civilt arbete, studietillstånd och placering i anstalt utanför fängelset enligt 1 § 1 mom. 8 punkten eller om återkallande av sådant tillstånd, beslut om permission av synnerligen viktigt skäl enligt 1 § 1 mom. 13 punkten eller om återkallande av en sådan permission eller beslut om ersättning för kostnaderna för resor under en permission enligt 14 kap. 10 §, och i verkställighetsdirektörens beslut om strafftiden enligt 1 § 1 mom. 3 punkten, får ändring sökas genom besvär i enlighet med 4 §. Detsamma gäller om ändring söks i ett beslut som Brottspåföljdsmyndighetens centralförvaltningsenhet, regiondirektören eller verkställighetsdirektören har fattat med stöd av den rätt att överta avgörandet av ett ärende som avses i 1 kap. 8 och 10 §.

7 §

Hur begäran om omprövning och besvär påverkar verkställigheten

I förvaltningsdomstolens beslut i ett ärende om förbud mot eller avbrytande av verkställighet får ändring inte sökas genom särskilda besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

På handläggningen av begäranden om omprövning och besvär som är anhängiga när denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors den 16 juni 2017

Republikens President

Sauli Niinistö

Justitieminister Antti Häkkinen